

TREBALL DE RECUPERACIÓ Setembre 2015 3r ESO

Tema 1: L'organització del cos humà

1. Completa els buits de les frases amb les paraules següents:

medi – residus – nutrients – intern – aigua – homeòstasi – constant – temperatura – regulació

- Per al manteniment de la vida, l'organisme necessita, oxigen i; mantenir una constant, eliminar; i mantenir el medi amb independència dels canvis del medi ambient.
- Es denomina l'equilibri que manté constant el intern d'un organisme. Es realitza mitjançant mecanismes de en els quals tots els aparells i sistemes s'interrelacionen.

2. **Relaciona cada aparell o sistema amb la funció de la qual són responsables:**

aparell digestiu

sistema tegumentari

sistema immunitari

aparell respiratori

aparell reproductor

sistema nerviós

aparell circulatori

sistema muscular

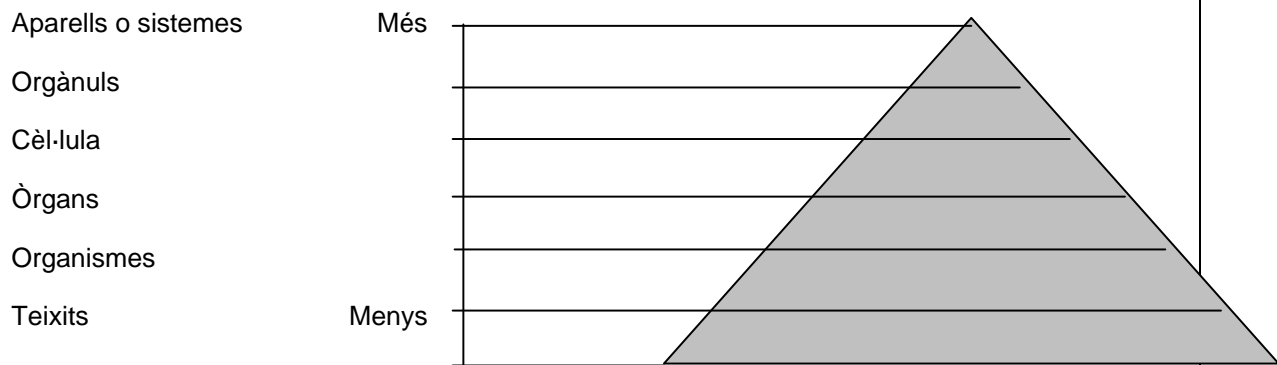
aparell urinari

funció de relació

funció de nutrició

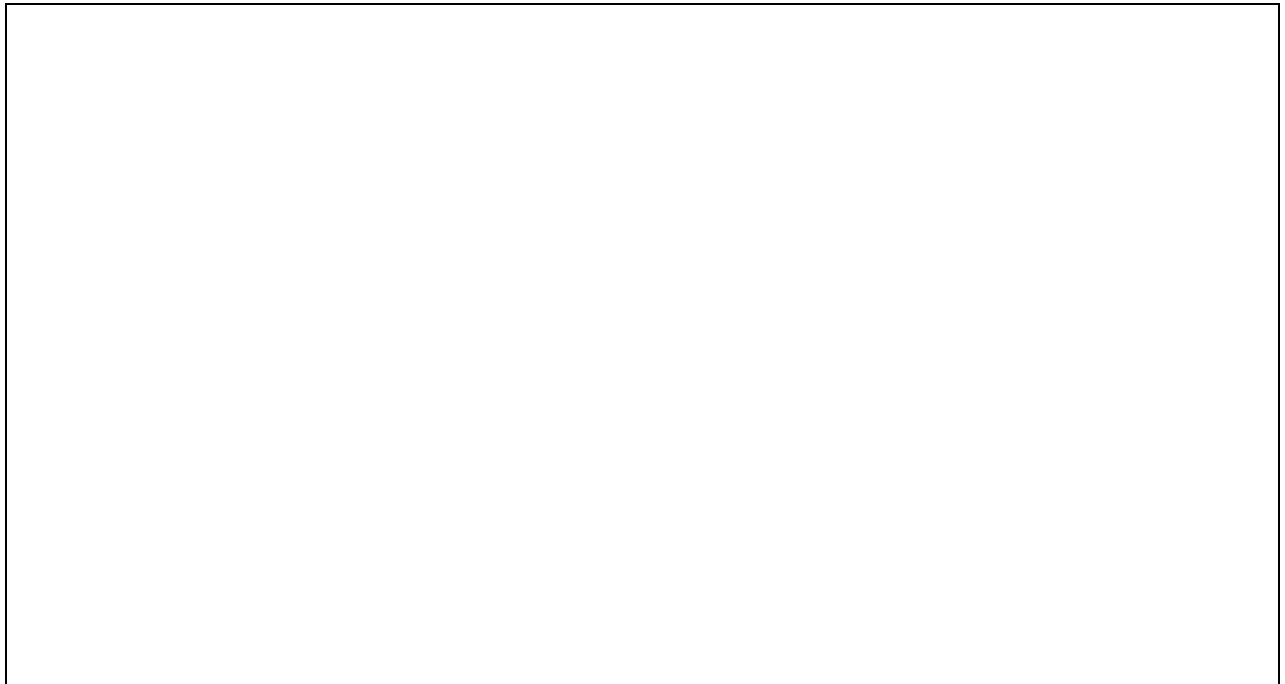
funció de reproducció

3. Ordena de més a menys complexitat:

4. Destaca les diferències que hi ha en els tres tipus de teixit muscular confeccionant un quadre comparatiu.

5. Explica els diferents tipus de cèl·lules que formen el sistema nerviós.

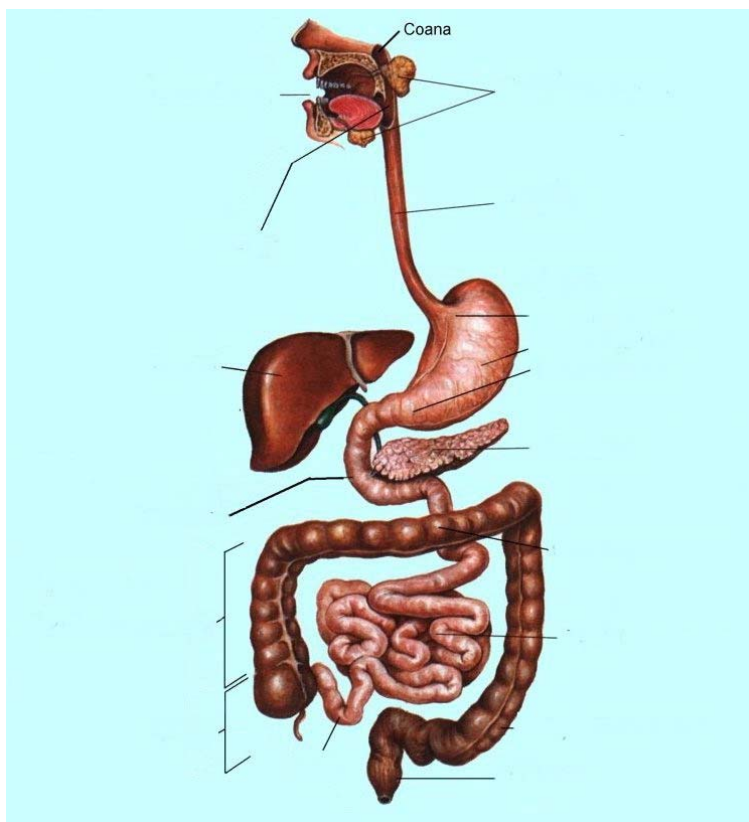
Tema 2: La nutrició i l'alimentació. L'aparell digestiu

1. Què entenem per "dieta"? Com ha de ser una bona dieta?

2. Explica breument cadascun dels 6 nutrients bàsics.

3. Comenta dos trastorns relacionats amb l'alimentació i explica les seves causes.

4. Anomena les diferents parts que conformen l'aparell digestiu.

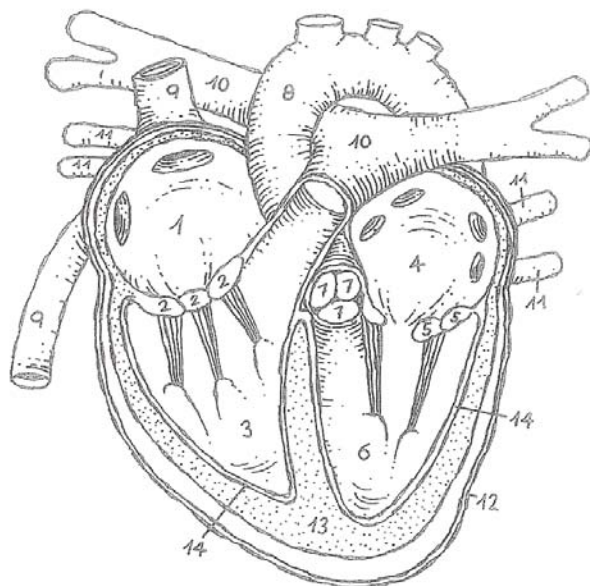
5. Omple la següent taula amb la funció que realitza cada una de les parts del tub digestiu indicades:

Tub digestiu	Funció
Cavitat bucal	
Faringe	
Esòfag	
Estómac	
Intestí prim	
Intestí gros	

Tema 3: Els aparells circulatori , respiratori i excretor

Circulatori

1. Quina part de la sang transporta els nutrients?
2. Per què és vermella la sang?
3. Quins components de la sang ens protegeixen contra les infeccions?
4. Quins components de la sang intervenen en la formació d'una crosta?
5. Quin ventricle té les parets més gruixudes? Per què?.
6. Posa el nom que correspongui al costat dels nombres:

La respiració

7. Què és la respiració cel·lular? Quines substàncies entren al mitocondri per tal de realitzar aquest procés? Quins productes s'obtenen?

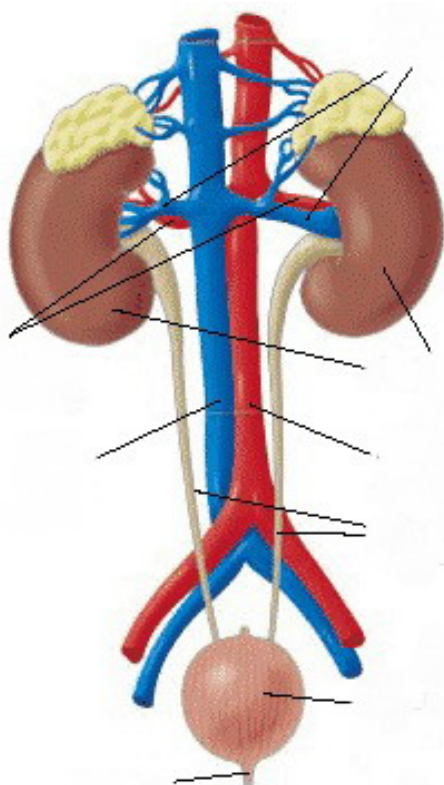
8. Completa el text amb les paraules adients:

La tràquea es divideix en conductes, anomenats, cadascun d'ells es dirigeix a un Aquest té l'aspecte d'una massa esponjosa constituïda per milers de ramificacions dels, anomenades que es divideixen moltes vegades i acaben en unes cambres anomenades

9. Descriu el procés de la ventilació pulmonar. Ajuda't fent un dibuix.

L'excreció

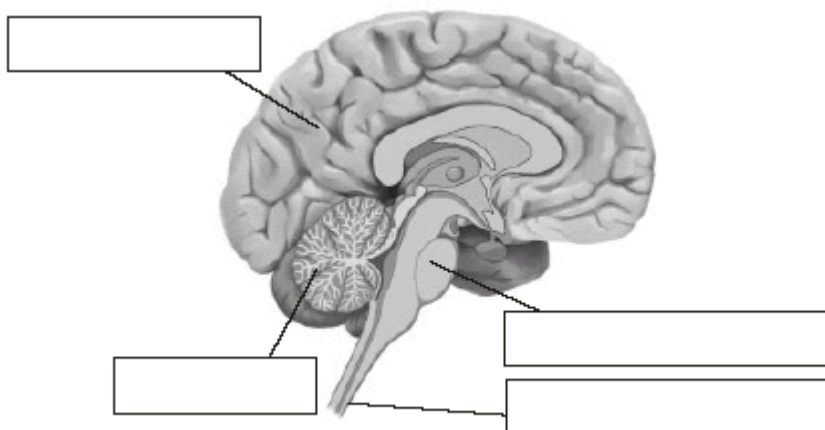
10. A partir del següent esquema, explica quin és el recorregut que fa l'orina des que es forma al ronyó fins que surt a l'exterior.

11. Explica per què les matèries fecals no són productes d'excreció , mentre que la urea, el diòxid de carboni i l'aigua de l'orina o de la suor, sí que ho són.

Tema 4: Percepció i coordinació.

1. Posa els noms als recuadres, i en conjunt, que representa que és aqueta estructura? Redacta la teva explicació en mínim 8 línies.

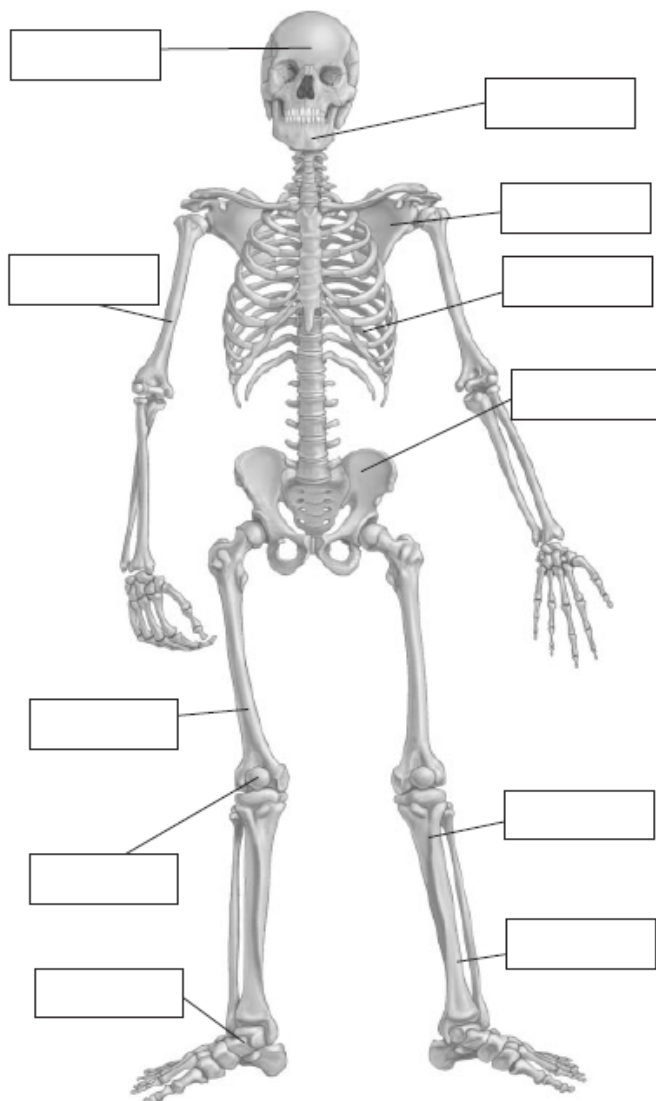

2. Què són les substàncies blanca i grisa i on es localitzen?

3. Fes l'esquema d'una neurona i assenya-la les diferents parts. Que és una neurona i quins tipus hi ha segons la seva funció?

Tema 5: Percepció i moviment

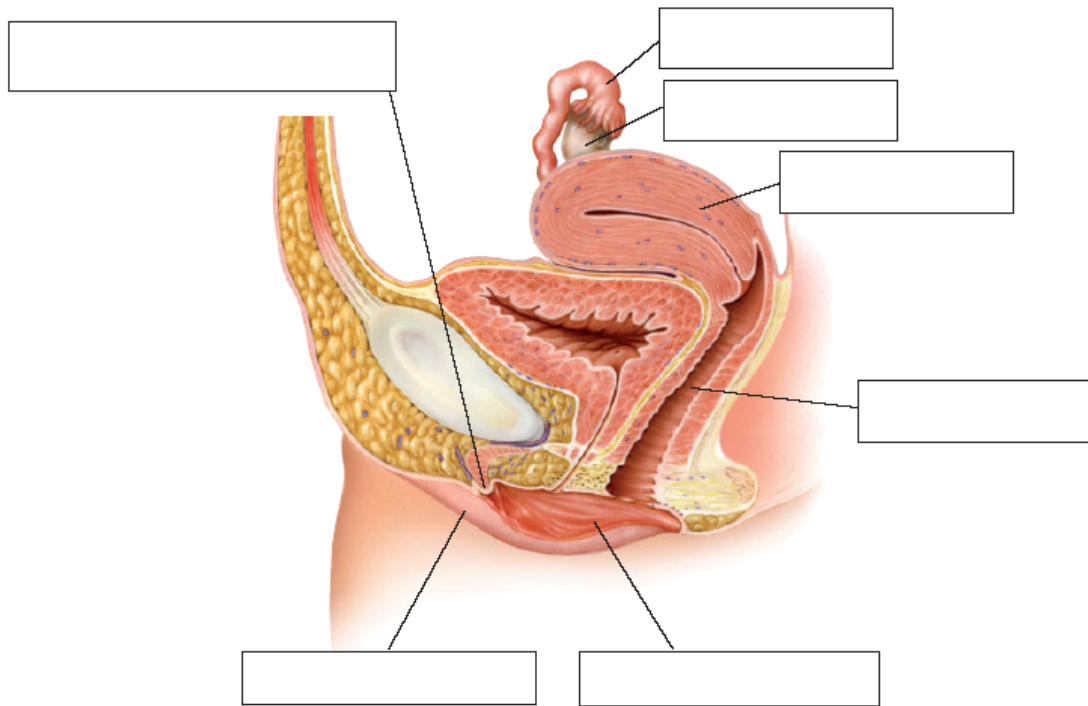
1. Completa:

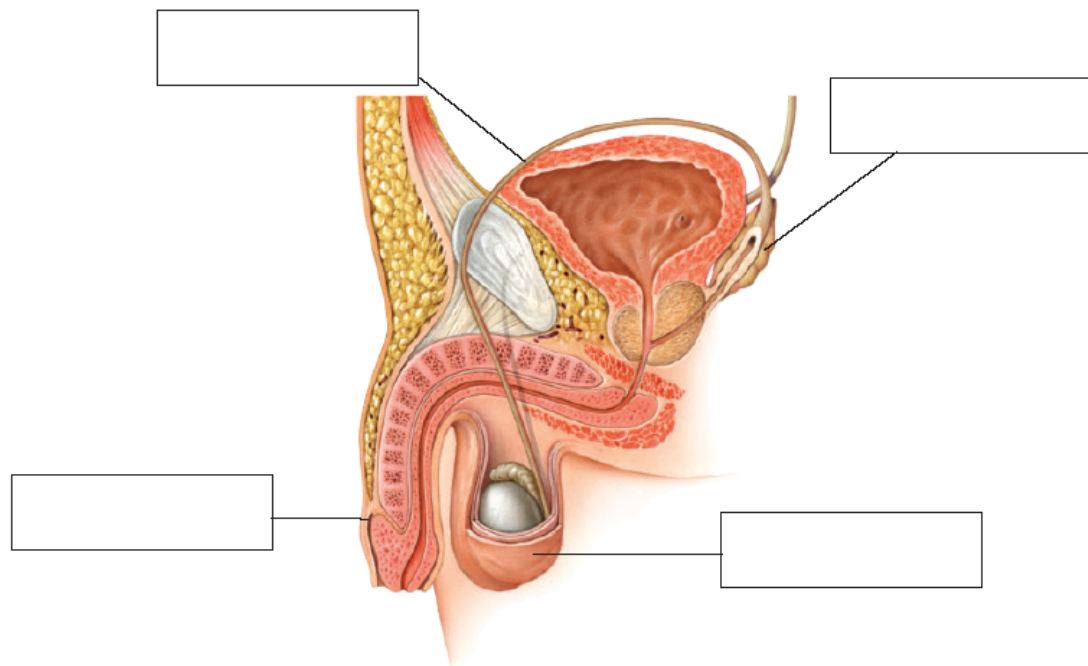
2. Quins tipus d'articulacions hi ha i posa un exemple de cada.

Tema 6: La reproducció humana i la sexualitat

L'APARELL REPRODUCTOR FEMENÍ

L'APARELL REPRODUCTOR MASCULÍ

Escriu les definicions en un full apart:

Defineix els termes següents.

- a) Gàmetes. b) Gònada. c) Zigot. d) Pubertat. e) Menstruació.

Completa el quadre següent sobre els òrgans de la reproducció.

Òrgans de la reproducció	Aparell reproductor	Funció que exerceix
Testicles		
Vulva		
Úter		
Pròstata		
Penis		
Vagina		
Trompes de Fal·lopi		

Respon a les següents qüestions i definicions en un full apart.

Explica el cicle menstrual de les dones.

Quin és el primer senyal que indica a una dona que està embarassada? Quines són les complicacions que poden sorgir durant el part?

Defineix els termes següents.

- a) Esterilitat.
- b) Inseminació artificial.
- c) Embaràs múltiple.
- d) Fecundació *in vitro*.

Relaciona amb fletxes els termes de les dues columnes.

Placenta • Dilatació • Nidació • Cordó umbilical • Zigot •	• Tub que connecta l'embrió amb la placenta. • Cèl·lula resultant de la unió dels gàmetes. • Òrgan que es desenvolupa a l'endometri i que connecta la mare amb l'embrió. • Adhesió a l'endometri de la massa esfèrica de cèl·lules que arriba a l'úter des de la trompa de Fal·lopi. • Fase del part en la qual el coll de l'úter es comença a dilatar.

Home i medi ambient

LECTURA

UN TEXT ECOLÒGIC

CARTA DEL CAP INDI SEATTLE

El document annex és un dels més preuats pels ecologistes, es tracta de la carta que va enviar en el 1855 el cap indi Seattle de la tribu Suwamish al president dels Estats Units Franklin Pierce en resposta a l' oferta de compra de les terres dels Suwamish en el nord-oest dels Estats Units, el que ara és l'Estat de Washington. Els indis americans estaven molt units a la seva terra no coneixent la propietat, és més, consideraven la Terra propietaria dels homes. En nombrosos àmbits ecologistes se la considera com "la declaració més bonica i profunda que mai s'hagi fet sobre el medi ambient".

ACTIVITATS

- Faràs la lectura de la carta i cal que ho facis prenent-te el temps i la concentració necessàries ja que del text en pots extreure molts aspectes que cal considerar: literaris, ètics/religiosos, històrics, ecològics...
- Et sembla que les referències al "cel", "l'escalfor de la Terra", "la frescor de l'aire"... són només notes poètiques o volen expressar un coneixement real del medi on viuen?
- En el text hi ha nombroses referències als avantpassats i als descendents. Per què creus que s'esmenten tant?
- Subratlla en vermell en el text sentits d'agressió, violència o amenaça.
- Subratlla en blau la presa de consciència del que pot suposar l'alteració de les lleis de la natura
- Subratlla en verd la manifestació d'amor a la natura que els envolta i l'exigència d'un compromís
- Quina és la idea en el text que t'ha produït més impressió? Per què?

- Fes una redacció que ocupi un full amb el conjunt d'idees que has extret de la lectura de la relació de l'home amb el medi ambient.

Així s'acaba la vida i comencem a sobreviure

Aquest document fou escrit fa 123 anys. És el seu autor en Seattle, cap de la tribu Suwamish, establerta als territoris que avui dia formen l'estat nordamericà de Washington. La carta que en Seattle envià el 1855 al president dels Estats Units, Mr. Franklin Pierce, respon a l'ofertament del seu govern, desitjós de comprar-als-hi les terres als suwamish. (Adaptació al català d'en Jordi Rius i d'Aluàrt, membre fundador de DEPANA - Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural -).

El gran cabdill de Washington ha manat fer-nos saber que ens vol comprar les terres. El gran cabdill ens ha enviat també paraules d'amistat i de bona voluntat. Molt apreciem aquesta finesa perquè coneixem la poca falta que li fa la nostra amistat. Volem considerar l'ofertament, doncs bé sabem que, si no ho fèssim, poden venir els homes de pell blanca a prendre'ns les terres amb les armes de foc. Que el gran cabdill de Washington confii en la paraula del líder Seattle amb la mateixa certitud que espera el retorn de les estacions. Són com els estels d'immutables les meves paraules.

Com podeu comprar o vendre el cel, o l'escalfor de la terra? S'ens fa estranya aquesta idea. No són pas nostres la frescor de l'aire, ni el llambreg de l'aigua. Com podrien ésser comprats? Ho decidirem més endavant. Hauríeu de saber que el meu poble té per sagrat cada bocí d'aquesta terra. La fulla lluenta; la platja sorrenca; la boira dins la foscor del bosc; la clariana enmig de l'arbrada i l'insecte bruïnaire són sagrades experiències i memòries del meu poble. La saba que puja pels arbres porta remembrances de l'home de pell roja.

Els morts de l'home de pell blanca obliden la seva terra quan comencen el viatge entremig dels estels. Els nostres morts mai se'n allunyen de la terra, que és la mare. Som un bocí d'aquesta terra; estem fets amb una part d'ella. La flor perfumada; el cervol; el cavall; l'àliga majestuosa: tots són els nostres germans. Les roques dels cims; el suc de l'herba fresca; l'escalfor corporal del poitre: tot pertany a la nostra família.

Per això, quan el gran cabdill de Washington fa dir-nos que ens vol comprar les terres: és massa el que demana. El gran cabdill vol donar-nos un lloc per a que hi visquem tots plegats. Ell ens farà de pare i nosaltres serem els seus fills. Hem de rumiar el seu ofertament. No es presenta gens fàcil, car les terres són sagrades. L'aigua espurnant dels nostres rius i aiguamolls no és només aigua, sinó la sang dels nostres avantpassats. Si us venguéssim aquestes terres, caldria que recordéssiu que són sagrades i hauríeu d'ensenyar als vostres fills que ho són i que els reflexos misteriosos de les aigües clares dels llacs narren els esdeveniments de la vida del meu poble. El remugó de l'aigua és la veu del pare del meu pare.

Els rius són germans nostres, perquè ens alliberen de la set. Els rius atrosseguen els nostres canots i apeixen als nostres fills. Si us venguéssim les terres, caldria que recordéssiu i ensenyéssiu als vostres fills que els rius són germans nostres i també vostres. Hauríeu de tractar als rius amb bon cor.

Bé prou sabem que l'home de pell blanca no pot pas entendre la nostra manera d'ésser. Tant li fa un tros de terra com un altre, perquè és com un estrany que arriba de nit a treure de la terra tot allò que necessita. No veu pas la terra com a germana, ans més aviat com a enemiga. Quan ja l'ha fet seva, la menysprea i segueix caminant. Deixa darrera seu les sepultures dels pares i no sembla que se'n dolgui. No li dol desposseir a la terra dels seus fills. Oblida la tomba del seu pare i els drets dels seus fills. Tracta la mare terra i el germà cel com si fossin coses que es compren i es venen; com si fossin bestiar o collarets. La seva fam insaciable devorará la terra i darrera seus deixarà només que un desert.

No ho puc comprendre. Nosaltres som d'una manera d'ésser ben diferent. Les vostres ciutats fan mal d'ulls a l'home de pell roja. Potser que sigui així perquè l'home de pell roja és salvatge i no pugui comprendre les coses. No hi ha cap lloc tranquil a les ciutats de l'home de pell blanca; cap lloc a on es pugui escoltar a la primavera el desplegament de les fulles, o el retrec d'ales d'un insecte. Potser m'ho sembla així perquè sóc salvatge i no comprenc bé les coses. El soroll de la ciutat és un insult per a l'oida. I jo em pregunto: quina mena de vida té l'home quan no és capaç d'escoltar el solitari crit de la garsa, o la discussió nocturna de les granotes al voltant de la bassa? Sóc home de pell roja i no ho puc entendre. Als indis ens delita la lleugera remor del vent fregant la cara del llac i la seva olor després de la pluja del migdia que porta la fragància de l'avetosa.

L'home de pell roja és coneixedor del valor inapreciable de l'aire, car totes les coses respiren el seu alè: l'animal; l'arbre; l'home. Però sembla que l'home de pell blanca no senti l'aire que respira. Com si fos un home que fa dies que agonitza, no és capaç de sentir la pudor. Tanmateix, si us venguéssim les terres, hauríeu de tenir en compte de quina manera estimem l'aire, perquè l'aire és l'esperit que infon la vida i tot ho comparteix. Si us venguéssim les terres, hauríeu de deixar-les en pau i que restessin sagrades, per a que fossin lloc a on, fins i tot, l'home de pell blanca hi pogués assaborir el vent endolcit per les flors de la prada.

Volem considerar el vostre ofertament de comprar-nos les terres. Si decidíssim acceptar-lo, hauré de posar-vos una condició: que l'home de pell blanca miri els animals d'aquesta terra com a germans. Sóc salvatge, però em sembla que ha d'ésser així. Tinc vistos búfals a milers podríem abandonar, a les praderies; l'home de pell blanca els disparava des del cavall de foc sense aturar-lo. Jo sóc salvatge i no entenc per què el cavall de foc val més que el búfal, doncs nosaltres el matem a canvi només que de la nostra pròpia vida. Què pot ésser de l'home sense els animals? Si tots els animals desapareguessin, l'home hauria de morir amb gran solitud d'esperit. Perquè tot allò que passa als animals, ben aviat esdevé també a l'home. Totes les coses estan lligades entre si.

Caldria que ensenyéssiu als vostres fills que el sol que trepitja en la cendra dels avis. Respectaran la terra si els hi diu que és tota plena de la vida dels avantpassats. Cal que els vostres fills sàpiguen, igual que els nostres, que la terra és la mare de tots nosaltres. Que de tot estrall causat a la terra en pateixen els seus fills. L'home que escupa a terra, a si mateix s'està escopint.

D'una cosa n'estem ben segurs: la terra no pertany a l'home; és l'home qui pertany a la terra. L'home no ha teixit la xarxa que és la vida, car ell només n'és que un fil. Està temptant la seva malaureança si gosa trencar la xarxa. El patiment de la terra esdevé per força patiment pels seus fills. N'estem ben segurs. Totes les coses estan tan lligades com la sang d'una mateixa família.

Fins i tot l'home de pell blanca, que té amistat amb Déu i s'hi passeja i li parla, no pot pas defugir d'aquest destí nostre comú. Potser és veritat que som germans. Ja ho veurem. Sabem quelcom que tal vegada descobrirem vosaltres més endavant: que el nostre Déu és el mateix que el vostre. Us penseu que potser teniu poder per damunt d'Ell i alhora en voleu tenir sobre totes les terres, però no podreu tenir-ne. El Déu de tots els homes es compadeix igualment dels de pell blanca que dels de pell roja. Aquesta terra és ben preuada pel seu creador i malmetre-la seria una greu ofensa. Els homes de pell blanca també sucumbiran i potser abans que la resta de les tribus. Si embruteu el vostre llit, qualsevol nit morireu sufocats pels vostres propis detritus. Però veureu la llum quan arribi la darrera hora i comprendreu que Déu us va conduir a aquestes terres i us permeté el seu domini i la dominació de l'home de pell roja amb algun propòsit especial. Aquest destí és de veritat un misteri, perquè no podem comprendre què passarà quan els búfals s'hagin acabat; quan els cavalls hagin perdut la llibertat; quan no quedi cap raconada de bosc sense tuf d'home i quan per damunt dels verds turons topi per totes bandes la nostra mirada amb les teranyines dels fils de ferro que porten la vostra veu.

On és el bosc espès? Desaparegue. On és l'àliga? Desaparegue... Així s'acaba la vida i comencem a sobreviure!